

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci stěžovatele **J. Š.**, zastoupeného JUDr. Vítem Vohánkou, advokátem se sídlem v Praze 4, Na Zámecké 457/5, za účasti **Magistrátu hl. města Prahy, odboru občanskosprávních agend**, se sídlem v Praze 1, Mariánské nám. 2, v řízení o kasační stížnosti podané proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 5. 2005, č. j. 2 Ca 14/2003 - 71,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 5. 2005, č. j. 2 Ca 14/2003 - 71, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž bylo zastaveno řízení ve věci žaloby stěžovatele proti rozhodnutí Magistrátu hl. města Prahy, odboru občanskosprávních agend (dále též „správní orgán“), ze dne 14. 10. 2002, č. RO 159/2002, MHMP 108563/2002. Městský soud své usnesení odůvodnil tím, že stěžovatel s podáním

žaloby nezaplatil soudní poplatek, přičemž následně požádal soud o osvobození od soudních poplatků. Městský soud usnesením ze dne 5. 3. 2003, č. j. 2 Ca 14/2003 - 8, stěžovatele neosvobodil od soudních poplatků, když toto rozhodnutí následně potvrdil i Nejvyšší správní soud, který rozsudkem ze dne 24. 3. 2005, č. j. 3 As 57/2003 - 55, zamítl kasační stížnost stěžovatele proti tomuto usnesení. Společně s tímto rozsudkem Nejvyššího správního soudu zaslal městský soud stěžovateli výzvu k zaplacení soudního poplatku ze žaloby ve výši 1000 Kč, a to s ohledem na to, že původní výzva byla stěžovateli doručena před více než dvěma lety, takže by stěžovatel mohl na svou povinnost zaplatit soudní poplatek již zapomenout. Tato výzva ze dne 25. 4. 2005 tedy není novým vyměření soudního poplatku, ale pouze s ohledem na uplynulou dobu opakováním původní výzvy ze dne 9. 12. 2002.

Jako právní důvod kasační stížnosti stěžovatel uvedl důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel spatřuje vady usnesení v jeho nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a dále v nezákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení. Stěžovatel namítá, že došlo k porušení podmínek pro spravedlivý a nestranný soudní proces. Podáním ze dne 16. 12. 2002 stěžovatel požádal o odklad či o prominutí soudního poplatku, avšak městský soud se v usnesení ze dne 5. 3. 2003 jeho podáním ohledně povolení splátek soudního poplatku nezabýval. Městský soud rovněž neřešil jeho žádost o ustanovení právního zástupce podanou již dne 9. 7. 2003; právní zástupce mu byl ustanoven až po téměř dvou letech. Stěžovatel rovněž zdůraznil, že součástí usnesení městského soudu ze dne 25. 4. 2005, kterým byl vyzván k úhradě soudního poplatku, je i poučení, že má-li poplatník za to, že jsou u něj splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků, může soudu podat návrh, aby mu bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků, a to i se zpětnou účinností. A proto na základě tohoto poučení podal stěžovatel dne 2. 5. 2005 soudu novou žádost o osvobození od soudního poplatku. Avšak městský soud o této žádosti nerozhodoval a řízení zastavil. S ohledem na výše uvedené se stěžovatel domnívá, že postupem soudu, který v napadeném usnesení popřel jasné poučení dané mu předchozím usnesením ze dne 25. 4. 2005, jsou dány důvody kasační stížnosti. Proto navrhl, aby soud věc projednal a napadené usnesení zrušil.

Správní orgán ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se vzhledem k okolnosti, že tato směřuje do rozhodnutí o neosvobození od soudních poplatků, nebude vyjadřovat.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení městského soudu z důvodů v této stížnosti uplatněných a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Podle ust. § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

Zásadní stížní námitkou stěžovatele je jeho nesouhlas s postupem městského soudu, když tento zastavil řízení v rozporu s předchozím poučením stěžovatele. Proto Nejvyšší správní soud zhodnotil obsah spisu Městského soudu v Praze.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti nejprve namítal, že městský soud v rozhodnutí, kterým mu nepřiznal osvobození od soudních poplatků, tedy v usnesení ze dne 5. 3. 2003, č. j. 2 Ca 14/2003 - 8, nereflekoval jeho návrh na povolení splátek. Nejvyšší správní soud k tomuto stížnímu bodu uvádí, že se jím nezabýval pro jeho nepřípustnost, neboť v něm stěžovatel namítá důvody, které byly relevantní v jiném řízení, a to v řízení o kasační stížnosti proti usnesení městského soudu citovanému výše, nikoliv proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 5. 2005, č. j. 2 Ca 14/2003 - 71, které je předmětem této kasační stížnosti.

Stěžovatel dále konstatoval, že mu byl právní zástupce ustanoven až po téměř dvou letech od jeho žádosti. Nejvyšší správní soud se ani tímto stěžovatelovým sdělením nezabýval, neboť toto nemá charakter stížního bodu tak, jak je vyžadován ust. § 71 písm. d) s. ř. s. použitým na kasační řízení per analogiam.

K poslední námitce stěžovatele týkající se postupu městského soudu v rozporu s předchozím poučením stěžovatele, daným mu usnesením tohoto soudu ze dne 25. 4. 2005, č. j. 2 Ca 14/2003 - 60, považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné uvést, že z ust. § 36 odst. 3 s. ř. s. nevyplývá, že není možné opakovaně podat návrh na osvobození od soudního poplatku v případě, kdy v průběhu řízení dojde ke změně poměrů účastníka, a to navíc za situace, kdy byl o možnosti podat tento návrh stěžovatel v usnesení městského soudu poučen. Tento závěr není ani v rozporu s judikaturou Ústavního soudu (např. usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 8. 2000, sp. zn. IV. ÚS 271/2000), z níž vyplývá, že přiznané osvobození od soudního poplatku může být kdykoliv za řízení, případně i se zpětnou účinností odejmuto, pokud se prokáže, že poměry účastníka osvobození neodůvodňují nebo neodůvodňovaly. Na základě výše uvedeného lze dospět k závěru, že opakované podání návrhu na osvobození od soudního poplatku není v odůvodněných případech v rozporu s ust. § 36 odst. 3 s. ř. s. Povinností městského soudu proto bylo se předmětným návrhem stěžovatele ze dne 2. 5. 2005 na osvobození od soudních poplatků zabývat, rozhodnout o něm usnesením vydaným dle § 36 odst. 3 s. ř. s. a až teprve poté, kdy by tento návrh byl shledán nedůvodným, řízení zastavit pro nezaplacení soudního poplatku.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Proto dle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. napadené usnesení městského soudu pro nezákonnost zrušil a věc mu současně vrátil k dalšímu řízení, v němž je městský soud podle odst. 3 téhož ustanovení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Městský soud v Praze v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu